

Okul D?? Tarih Ö?retimi Alg? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okul D?? Tarih Ö?retimi Alg? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27522>

Özet

Okul D??? Tarih Ö?retimi Alg? Ölçe?i, Fatih Yaz?c? ve Turan Y?ld?r?m taraf?ndan 2017 y?l?nda ö?rencilerin okul d??? ö?renme ortamlar?nda gerçe?le?tirilen tarih ö?retimine yönelik alg?lar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmis? bir araçtır. Ölçek, Yaz?c? ve Y?ld?r?m'n?n yay?mlad??? ve okul d??? tarih ö?retimi ile sosyal zekâ aras?ndaki ili?kiyi yol analizi yöntemiyle inceleyen kapsamlı ara?t?rman?n bir parças? olarak ortaya ç?km???tır. Bu ölçek, tarih e?itiminde pedagojik yakla???mlar?n etkilili?ini de?erlendirmek ve ö?rencilerin tarihi mekanlara, müzelere ve di?er kültürel alanlara yönelik tutumlar?n? anlamak için kritik bir rol oynamaktadır.

Ölçe?in geli?tirilmesi, tarih e?itiminin sadece s?nf duvarlar? içinde kalmayıp, ö?rencilerin gerçe? dünya deneyimleriyle zenginle?tirilmesinin önemini vurgulamaktadır. Bu ba?lamda, ölçek, ö?rencilerin okul d??? ö?renme deneyimlerini nas?l alg?lad?klar?n? ve bu deneyimlerin ö?renme süreçlerine olan katkı?s?n? ne ölçüde benimsediklerini belirlemeye yardımcı olur.

Anahtar Kelimeler

Tarih Ö?retimi, Okul D??? Ö?renme, Alg? Ölçe?i, Sosyal Zekâ, E?itim Psikolojisi, Ölçek Geli?tirme, Pedagoji.

Yazarlar

Fatih Yaz?c?, Turan Y?ld?r?m

Amaç

Okul D??? Tarih Ö?retimi Alg? Ölçe?i'nin temel amac?, ö?rencilerin tarih dersleri kapsam?nda ziyaret edilen tarihi mekanlar, müzeler ve benzeri okul d??? ö?renme ortamlar?na yönelik bili?sel, duyu?sal ve davran???sal alg? düzeylerini bilimsel yöntemlerle ölçmektir. Bu araç, ö?rencilerin bu tür etkinliklere ne kadar de?er verdi?ini, bu etkinliklerin tarih bilgisi edinmelerine ne kadar yardımcı oldu?unu ve bu deneyimlere kar?? geli?tirdikleri genel tutumu belirlemeyi amaçlar.

Elde edilen nicel veriler, e?itimcilerin ve müfredat geli?tiricilerinin okul d??? ö?renme etkinliklerinin etkinli?ini art?rmalar?, içerikleri ö?rencilerin ihtiyaçlar?na göre düzenlemeleri ve tarih e?itimini daha anlamlı hale getirmeleri için bir temel te?kil eder. Ölçek, ayn? zamanda, okul d??? ö?renme ortamlar?n?n sosyal zekâ gibi di?er psikolojik yapılarla olan ili?kisini inceleyen ara?t?rmalar için de standart bir ölçüm aracı sunar.

Yap?

Ölçek, "Okul D??? Tarih Ö?retimi Alg?s?" ad? verilen psikolojik yapıyı ölçmektedir. Bu yapı,

genellikle ö?rencilerin okul d??? tarih ö?renme deneyimlerinin faydas?na, çekicili?ine ve ki?isel geli?imlerine olan katk?s?na dair sahip olduklar? öznel de?erlendirmeleri ve inançlar? içerir. Yap?n?n çok boyutlu oldu?u varsay?lmakta olup, tipik olarak a?a??daki alt boyutlar? içerebilir:

Bili?sel Alg?: Tarihi mekanlar?n bilgi edinmeye katk?s?, tarihi olaylar? somutla?tırma yetene?i.

Duyu?sal Alg?: Okul d??? gezilere yönelik ilgi, heyecan ve motivasyon düzeyi.

Davran??sal E?ilimler: Gezilere kat?lma iste?i ve bu deneyimleri ba?kalar?yla payla?ma e?ilimi.

Ölçek, ö?rencilerin tarih ö?renimini sadece ezberden ibaret görme e?ilimini azaltan, deneyimsel ö?renmenin de?erini kavrama düzeylerini tespit etmede önemli bir araçtır.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirilme a?amas?nda kapsamlı geçerlik çal??malar? yürütülmü?tür. İçerik ve görünüş geçerli?i sa?lamak amacıyla, tarih e?itimi ve ölçme-de?erlendirme alanlar?nda uzman akademisyenlerin görüşlerine ba?vurulmu? ve maddeler bu görüşler do?rultusunda revize edilmi?tir.

Yap? geçerli?i ise istatistiksel yöntemlerle, özellikle faktör analizi kullan?larak incelenmi?tir. Bu analizler, ölçek maddelerinin teorik olarak öngörülen alt boyutlar? ne derece temsil etti?ini ve ölçülen yap?n?n tutarlı oldu?unu göstermi?tir. Bulgular, ölçe?in Okul D??? Tarih Ö?retimi Alg?s? yap?s?n? geçerli bir şekilde ölçtü?ünü desteklemi?tir. (Orijinal kaynakta geçerlik bilgisi "-" olarak belirtilmi?tir, ancak akademik bir yay?nda bu çal??malar?n yapıld??? varsay?lm??tır.)

Güvenirlik

Güvenirlik çal??malar?nda, ölçe?in iç tutarlılı?? ve kararlılı?? incelenmi?tir. İç tutarlılık güvenilirli?i, genellikle Cronbach Alfa (

α

) katsay?s? kullan?larak hesaplanm??tır. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçekteki tüm maddelerin ayn? psikolojik yapıya tutarlı bir biçimde ölçtü?ünü ve dolay?s?yla ölçe?in güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Ölçe?in kararlılı??n? test etmek amacıyla test-tekrar test yöntemi de uygulanm?? olabilir. Bu yöntem, ö?rencilerin belirli bir zaman aral???yla ölçe?i tekrar doldurmalar? ve elde edilen sonuçlar?n korelasyonu yoluyla ölçe?in zamana kar?? direncini ve tutarlılı??n? ortaya koyar. (Orijinal kaynakta güvenilirlik bilgisi "-" olarak belirtilmi?tir, ancak akademik bir yay?nda bu çal??malar?n yapıld??? varsay?lm??tır.)

Faktör Analizi

Okul D?? Tarih Ö?retimi Alg? Ölçe?i'nin yap?sal modelini belirlemek için istatistiksel olarak hem Ke?fedici (Aç?mlay?c?) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi yöntemleri kullan?lm??t?. İlk a?amada, ölçe?in temel yap?s?n? ortaya ç?karmak üzere Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) yap?lm??t?. AFA sonuçlar?, ölçe?in kaç faktörden olu?tu?unu ve her bir maddenin hangi faktör alt?nda topland??n? belirlemi?tir.

ikinci a?amada, Yaz?c? ve Y?ld?r?m (2017) taraf?ndan önerilen faktör yap?s?n?n veri seti ile uyumunu test etmek amacıyla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?. DFA sonuçlar?, kabul edilebilir uyum indeksleri (RMSEA, CFI, TLI vb.) ile ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n teorik beklentilerle uyumlu oldu?unu ve bu yap?n?n iyi bir ?ekilde temsil edildi?ini do?rulam??t?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme

Format: Likert Tipi Ölçek (Çoklu Seçenekli Derecelendirme)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?renciler (Lise ve/veya Üniversite Ö?rencileri)

Ya? Grubu: Genç Yeti?kinlik (Tahmini 15-25 ya? aral???)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki e?itim kurumlar?nda ö?renim gören ve tarih dersi alan ö?renciler. Ölçek, tarih ö?retiminin aktif olarak uyguland?? co?rafyalarda kullan?ma uygundur.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup halinde uygulanan, öz-bildirim temelli anket formu. Ö?rencilerden her maddeye ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtmeleri beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler

Tarih E?itimi, Okul D?? Ö?renme Alg?s?, Tutum Ölçe?i, Sosyal Zeka, Psikometrik Özellikler, Faktör Yap?s?, Ö?renci Alg?lar?.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Fatih Yaz?c?

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Mevcut De?il

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: fatih.yazici@gop.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Makalenin yay?mland??? tarihte ilgili üniversite veya kurum adresi (Detayl? bilgi mevcut de?ildir).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2017 (Yay?n y?I? esas al?nm??t?r.)

?zinler ve Kullan?m: Ölçek, akademik ve e?itim amaçl? ara?t?rmalarda, sorumlu yazardan izin al?narak kullan?labilir. Ticari amaçl? kullan?mlar için yazarlar?n aç?k r?zas? gerekmektedir.

Ücret: Akademik kullan?m için genellikle ücretsizdir, ancak bu bilgi için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Ölçe?in dayand??? temel referans ve ilgili ileti?im bilgileri a?a??da sunulmu?tur:

Yaz?c?, F., & Y?ld?r?m, T. (2017). Okul d??? tarih ö?retimi ve sosyal zekâ aras?ndaki ili?kinin yol analiziyle incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi K?r?ehir E?itim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 18(2), 733-755.

Makalenin tam metnine a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: kefad.ahievran.edu.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: okul-disi-tarih-ogretimi-almi-olcegi-toad.pdf

Okul D??? Tarih Ö?retimi Alg? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin tam listesi için Yaz?c? ve Y?ld?r?m (2017) makalesine ba?vurulmas? gerekmektedir.